

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่เรียกร้องความยุติธรรม สันติภาพ และการยึดมั่นในหลักการแห่งความรัก ความเข้าใจที่เอื้ออาทรระหว่างมนุษย์ อิสลามปฏิเสธแนวความคิดที่สวดโง่งและความรุนแรงโดยสิ้นเชิง อิสลามคือศาสนาแห่งสันติภาพ ศาสนาสันติ ศาสนาที่มีวิถีชีวิตของคนในสังคม ประเทศชาติ และมนุษย์ในโลกนี้ โดยพื้นฐานแล้วอิสลามไม่ส่งเสริมการทำสงครามกับผู้ใดเว้นแต่การป้องกันความเป็นอยู่ของตนเองและเพื่อนมนุษย์จากศัตรูอิสลามเท่านั้น ถ้าจะบอกว่าอิสลามไปทำสงครามเพื่อให้คนที่มีใจอิสลามเข้ารับอิสลาม แบบนี้ไม่ใช่วิธีการเผยแพร่ในอิสลามแน่นอน อิสลามสอนคนในเรื่องจริง เพราะอิสลามถูกส่งลงมาจากอัลลอฮ์ ﷻ ผู้ทรงสร้างโลก ผู้ให้ชีวิตแก่มนุษย์พร้อมกับบุรุษกับมนุษยชาติและได้วิถีชีวิตแก่มนุษย์ที่สามารถทำให้เกิดสันติภาพแก่ตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ นับเป็นสิ่งที่ปราศจากข้อสงสัยใดๆ ว่าอิสลาม คือ ศาสนาที่ดำรงไว้ซึ่งความกรุณาปราณี เป็นคำสอนแห่งสันติภาพ และครรลองอันเที่ยงตรง ไม่มีผู้ใดที่ได้แย้งในสังฆธรรมดังกล่าว เว้นแต่ผู้ที่ไม่รู้จริงในคำสอนของอิสลาม(อิสมาอีลุดดีน จะปะเกีย, 2006 : 20)

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมานานนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน องค์ความรู้ที่ช่วยในการอธิบายปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ณ ปัจจุบันจึงมีอยู่พอสมควรทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับสาเหตุที่มาของความขัดแย้ง ลักษณะการแสดงออกซึ่งความขัดแย้งของชาวมลายูปัตตานีในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวมลายูปัตตานีในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนชาวมลายู นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชาวมลายูปัตตานีและชนกลุ่มอื่นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ (พิระยุทธ โอพันธ์, 2555 : 1)

ส่วนหนึ่งของปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มาจากการรับรู้และความเข้าใจที่มีต่อเหตุการณ์ ซึ่งถูกจำกัดผ่านการสื่อสารมวลชน อันมีความนิ่งในระดับหนึ่งประชาชนไม่ได้ขาดการรับรู้แต่อัดแน่นด้วยข่าวสารในชีวิตประจำวันจนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เกิดความเคยชินกับคำต่างๆ ที่ถูกนำมาใช้และสามารถเข้าใจตามตรรกะที่มาจากการรับรู้ในชีวิตประจำวัน เช่น ความไม่สงบ โจรได้ ผู้ก่อการร้าย การแบ่งแยกดินแดน ผู้หลงผิด และแนวร่วม เป็นต้น(บัณฑิต ไกรวิจิตร ,2557 : 22)

เรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบันนี้ มีหลายองค์กร เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และสร้างสันติภาพในพื้นที่แห่งนี้ ไม่ว่าจะองค์กรของ

รัฐบาลและองค์กรเอกชน ต่างก็ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสันติภาพด้วยแนวทางที่หลากหลายเพื่อให้พื้นที่แห่งนี้เกิดสันติภาพ แต่ก็ทำได้เป็นบางส่วนเท่านั้น และยังมีอีกหลายส่วนที่ยังไม่เกิดสันติภาพทำให้องค์กรที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เช่น โรงเรียนและ มหาวิทยาลัยต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในบางส่วนที่ยังขาดหรือที่ยังไม่เกิดสันติภาพเพื่อให้เกิดสันติภาพให้ได้มากที่สุด

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มีนโยบายในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และสร้างสังคมสันติภาพ โดยมีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต ที่มีความรู้ความสามารถสู่สังคมแห่งคุณธรรมที่จะต้องสร้างสรรค์และเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่สุดและให้เกิดสันติภาพในสังคม เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สอนอิสลามศึกษาแห่งแรกในประเทศไทยสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในอดีตและปัจจุบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และระดับบัณฑิตศึกษาในหลายสาขาวิชาอาชีวพหุวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียนพร้อมๆ กับทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์วิเคราะห์ สร้างและเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ทำให้สังคมเกิดสันติภาพได้ ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลของมหาวิทยาลัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยะประเทศอย่างยั่งยืนอีกด้วย (กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565), 2551 : 1)

มหาวิทยาลัยฟาฏอนีเป็นองค์กร โดยมุ่งเน้นบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม สร้างความเข้าใจอันดี ความกลมเกลียวความร่วมมือระหว่างคนในชาติ และแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชาติให้เกิดสันติภาพได้ เช่น ปัญหาความไม่สงบในสามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้นใน 3 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ซึ่งเกิดมาจากปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีเหตุการณ์ลอบทำร้าย วางเพลิง วางระเบิด ก่อการร้าย และจลาจลเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ปัญหาความขัดแย้งในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยเป็นปัญหาที่ซับซ้อน มีสาเหตุทั้งจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติและศาสนา ภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิต รวมทั้ง “ แนวนโยบายบูรณาการแห่งชาติ ” ของรัฐบาลกลับเพิ่มความขัดแย้งระหว่างคนไทยเชื้อสายมุสลิมกับรัฐไทยมากขึ้น จนเป็นผลให้เกิดการชุมนุมประท้วงและการจลาจลขึ้นในพื้นที่อย่างรุนแรง

นอกจากนี้ ยังเกิดการยุบจากผู้ไม่หวังดีทั้งภายในและนอกประเทศให้ชาวมาเลเซียที่เป็นมุสลิมดำเนินการตอบโต้ในหลากหลายวิธีการ จนนำไปสู่รูปแบบการต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดนออกจากระบอบการปกครองของประเทศไทย ดังนั้นทำให้หลายองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงหรือองค์กรที่มีความต้องการเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดสันติภาพ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้ให้ความสำคัญกับสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และไม่เพียงแต่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เท่านั้นแต่รวมถึงระดับประเทศด้วย (กองแผนงาน สำนักแผนและประกันคุณภาพการศึกษา, 2557 : 27)

จากสภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่าองค์กรต่างๆทั้งที่เป็นของรัฐบาลและเอกชนต่างก็ให้ความสำคัญในการสร้างสันติภาพในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเฉพาะ“บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้”เท่านั้น โดยผู้วิจัยจะศึกษาถึงบทบาทด้านแนวคิดของผู้บริหารระดับสูง ด้านการเปิดหลักสูตร และด้านการผลิตบัณฑิตเพื่อสร้างสันติภาพ ว่ามีส่วนในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไรมากน้อยเพียงใด ทั้งหมดนี้ คือปัญหาและความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาคำตอบและเพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดสันติภาพสันติสุข มีความเจริญก้าวหน้าและเป็นสันติภาพในรูปแบบของอิสลามมากที่สุด

1.2 อัลกุรอาน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้อง

เป็นสิ่งแน่ชัดว่าอิสลาม คือ ศาสนาแห่งความเมตตา ศาสนาแห่งสันติภาพ และเป็นศาสนาที่มีวิถีชีวิตที่สามารถสร้างสันติภาพในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลกได้ ไม่มีผู้ใดสามารถโต้แย้งได้้นอกจากผู้ไม่รู้จริงในคำสอนของศาสนาอิสลามหรือผู้มีอคติและโอหังที่ไม่ยอมรับความจริงและจํานนต่อหลักฐาน หลักคำสอนศาสนาอิสลามเน้นหนักในเรื่องสันติภาพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ เหตุผลก็เพราะว่าอิสลามเป็นครรลองชีวิตที่มุ่งจรรโลงสังคมมนุษย์

สิ่งที่สามารถยืนยันว่า อิสลามคือศาสนาแห่งสันติภาพ คือการที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้เรียกศาสนานี้ว่า “อิสลาม” (اسلام) อันมีรากศัพท์จากคำว่า “อัล-สลิม” (السلام) ที่หมายถึง “สันติภาพ” ดังที่พระองค์ได้ตรัสว่า

﴿ سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ ﴾

(يس: الآية 58)

ความว่า:“ความสันติ ซึ่งเป็นพระคำรหัสหนึ่งจากพระผู้อภิบาลผู้ทรงเมตตาเสมอ”

(ยาซีน : อายะฮฺ 58)

เมื่อไตร่ตรองโองการดังกล่าวจะพบว่าสันติภาพในอิสลามคือ สันติภาพที่ปราศจากความขาดทุนและความโศกเศร้าในภายหลังไม่ว่าจะเป็นในโลกนี้หรือโลกหน้านอกจากนี้อัลลอฮฺ ﷻ ยังได้ทรงเรียกผู้ที่ยึดมั่นในศาสนานี้ว่า“มุสลิมิน”ตั้งแต่ยุคศาสนทูตคนแรกจนถึงคนสุดท้ายคือ มุหัมมัด ﷺ ผู้กำเนิดในปี ค.ศ. 570 ดังที่ปรากฏในอัลกุรอานว่า

﴿...مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ...﴾

(الحج: الآية 78)

ความว่า:“คือศาสนาของบิดาแห่งพวกเจ้านั้นคืออิบรอฮีม (อับราฮัม) พระองค์ทรงขนานชื่อพวกเจ้าว่า“มุสลิมิน”ทั้งในคัมภีร์ก่อนๆและในคัมภีร์(อัลกุรอาน)นี้เพื่อรอซูล(ศาสนทูต)จะได้เป็นสักขีแก่พวกเจ้าและพวกเจ้าจะได้เป็นสักขีพยานแก่มวลมนุษย”

(อัลฮัจญ์ : อายะฮฺ 78)

โองการอัลกุรอานที่ว่าด้วยสันติภาพในอิสลามที่อัลลอฮฺ ﷻ ประทานลงมาแก่ท่านศาสนทูตมุหัมมัด ﷺ เพื่อเป็นธรรมเนียมในการดำเนินชีวิตนั้นถูกประทานลงมาในคำคิน“อัล-กีออดร” ที่มีลักษณะระบุไว้ในอัลกุรอานว่า

﴿سَلَّمَ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾

(القدر: الآية 5)

ความว่า:“คินนั้นเปี่ยมด้วยความสันติ จนกระทั่งรุ่งอรุณ”

(อัลกอดร : อายะฮฺ 5)

โองการนี้ได้กล่าวถึงมหาคัมภีร์แห่งพระผู้เป็นเจ้า คัมภีร์แห่งศาสนาอิสลาม อันเป็นแหล่งกำเนิดสันติภาพมากมาย นั่นคือสันติภาพที่ปลอดจากความเท็จและความไม่รู้ทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากออบายมุขและความผิดบาปทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากความอยุติธรรมและการละเมิดทุกรานทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากการกดขี่และการร่วมมือสมคบคิดมุ่งร้ายทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากความชั่วและความเลวร้ายทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากการตั้งภาคีและการอูตริทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากการปฏิเสธและการสับปลับทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากโรคร้ายและทุกข์ภัยทุกประการ สันติภาพที่ปลอดจากการกระชิบกระชาบของมารร้าย

และการล่อลวงของดัจญาล¹ และสันติภาพที่ปลอดจากการทรมานในไฟนรกและที่พักอันเลวร้ายในโลกอาคีเราะฮ์² (อิสมาอีล ลุดฟี จะปะเกีย, 2011 : 51)

สันติภาพนั้นมีจุดกำเนิดขึ้นจากอัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงตรัสไว้ในอัลกุรอานด้วยการส่งท่านศาสนทูตมูหัมมัด ﷺ และปวงสาวกที่ได้รับการโปรดปราน รวมทั้งบรรดาผู้ติดตามพวกเขา จวบจนวันแห่งการตอบแทน นั่นคือ เส้นทางที่เป็นต้นของการปฏิบัติจริงของมนุษย์ในการใช้ทางนำของอัลกุรอานแห่งพระผู้เป็นเจ้า พระองค์ได้ตรัสไว้ว่า

﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ
مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾﴾

(المائدة : الآيات 15-16)

ความว่า :“แท้จริงได้มายังพวกเจ้าจากอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งแสงสว่างและคัมภีร์ที่ชัดเจน ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงให้มันชี้ทางแก่บรรดาผู้ที่ปฏิบัติตามความพอพระทัยของพระองค์สู่เส้นทางแห่งสันติภาพ และพระองค์ทรงนำพวกเขาออกจากความมืดมนสู่แสงสว่างด้วยการอนุมัติของพระองค์และพระองค์ทรงชี้ทางพวกเขาสู่เส้นทางที่เที่ยงตรง”

(อัลมาอิดะฮ์ : อายะฮ์ 15-16)

จากโองการข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานคัมภีร์ที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลก นี่คือนิยามที่ศาสนานี้ได้กำหนดไว้ในทุกๆ ระบอบการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น สันติภาพของปัจเจกชนและกลุ่ม พวกสันติภาพของประเทศชาติและโลกทั้งมวล สันติภาพของสติปัญญาและจิตวิญญาณ สันติภาพของตัวตนและอวัยวะ ในร่างกาย สันติภาพของบ้านและครอบครัว สันติภาพของสังคมและประชาชาติ สันติภาพในการมีชีวิตและหลังความตายและสันติภาพในโลกนี้และโลกหน้า

“เป็นสันติภาพที่แท้จริงที่มนุษย์ชาติไม่เคยพบและไม่มีวันพบนอกจากในศาสนาอิสลามนี้ สันติภาพที่ไม่มีผู้ใดสามารถซาบซึ้งถึงข้อเท็จจริงของมันได้ นอกจากผู้คนที่เคยลิ้มรสสงครามแห่งความวุ่นวายและหายนะที่เกิดจากความเชื่อและกบฏญูดีในยุคอันป่าเถื่อนที่ฝังลึกอยู่ในชีวิต” (อิสมาอีล ลุดฟี จะปะเกีย, 2011 : 94)

¹ ดัจญาล คือตัวโกงที่จะปรากฏขึ้นก่อนวันสิ้นโลก

² อาคีเราะฮ์ คือ ชีวิตหลังความตาย

แท้จริง ย่อมไม่ถูกต้องถ้าหากผู้ใดจะนำความรุนแรงและการก่อการร้ายมาปะติดปะต่อหรือเชื่อมโยงกับศาสนาอิสลาม ที่ประกาศอย่างชัดเจนในคัมภีร์อัลกุรอานว่า ห้ามคร่าชีวิตมนุษย์นอกเสียจากด้วยเหตุที่ถูกต้องชัดเจนตามหลักบัญญัติทางศาสนาและผ่านกระบวนการตัดสินพิพากษา อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿...وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ...﴾

(الأنعام : الآية 151)

ความว่า :“และพวกเจ้าอย่าฆ่าชีวิตใดที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ห้ามไว้ เว้นแต่ด้วยความถูกต้อง (ด้วยเหตุที่อนุญาตให้กระทำได้)”

(อัลอันอาม : อยะฮ์ 151)

ด้วยเหตุนี้บรรดาอะละมาอ์ (ปราชญ์มุสลิม) มีความเห็นตรงกันว่า เป็นการต้องห้ามที่จะฆ่าผู้ใดก็ตามเพียงเพราะเขาไม่ใช่ผู้ศรัทธา เพราะไม่มีการบังคับให้บุคคลในการนับถือศาสนาอิสลาม อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ...﴾

(البقرة : الآية 256)

ความว่า :“ไม่มีการบังคับในการนับถือศาสนา (อิสลาม)”

(อัลบาคะเราะฮ์ : อยะฮ์ 256)

จากโองการข้างต้นจะเห็นได้ว่าอิสลามไม่อนุญาตให้บังคับคนศาสนาอื่นเข้ารับอิสลาม และไม่อนุญาตให้ฆ่าผู้อื่นเพียงเพราะว่าเขาไม่ใช่ผู้ศรัทธา ถ้ามุสลิมปฏิบัติตามบทบัญญัติที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ประทานลงมาสันติภาพย่อมเกิดแน่นอน (อิสมาอีลุดดีฟี จะปะเกีย, 2011: 95)

อิสลามยังกำหนดโทษอันหนักหน่วงกับอาชญากรผู้ก่อภัยอันตรายความวุ่นวาย และความไม่สงบสุขต่อชีวิต ทรัพย์สินและเกียรติของมนุษย์ อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ

الْأَرْضِ...﴾

(المائدة : الآية 33)

ความว่า :“แท้จริงแล้ว ผลตอบแทนของบรรดาผู้ที่ก่อสงครามกับอัลลอฮ์ ﷻ และศาสนทูต ﷺ ของพระองค์ และพยายามสร้างความเสียหายบนหน้าแผ่นดิน คือ(การลงโทษด้วย)การประหารชีวิต หรือตรึงด้วยไม้กางเขน หรือตัดมือตัดเท้าด้วยการสลบข้าง หรือเนรเทศออกจากแผ่นดิน”

(อัลมาอิดะฮ์ : อายะฮ์ 33)

ดังนั้นการยอมมอบชีวิตของตนต่ออำนาจแห่งพระเจ้าผู้ทรงเอกะโดยการปฏิบัติตามแนวทางของท่านศาสนทูตมุหัมมัด ﷺ คืออิสลามอันเที่ยงแท้ที่จะทำให้บังเกิดสันติสุขอันแท้จริง ที่ไม่มีความหวาดกลัวและความเสียใจทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۖ الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّن جُوعٍ وَآمَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ۚ

(البقرة : الآية 112)

ความว่า :“ดังนั้น จงให้พวกเขาเคารพภักดีพระเจ้าแห่งบ้าน(กะอฺบะฮ์) หลังนี้เถิดผู้ทรงให้อาหารแก่พวกเขาจนรอดพ้นจากความหิว และทรงให้ความปลอดภัยแก่พวกเขาให้พ้นจากความหวาดกลัว”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : อายะฮ์ 112)

คำทักทายแห่งสันติภาพสิ่งหนึ่งที่เป็นเครื่องยืนยันความมุ่งมั่นของอิสลามในการสร้างสันติภาพ คือ การกำหนดให้ “สลาม” เป็นคำที่ใช้ในการทักทายระหว่างศรัทธาชนทั้งในโลกนี้และโลกหน้า คำนั้น คือ “อัลลามุอะลัยกุม วะเราะหฺมะตุลลอหฺ วะบะเราะกาตุฮฺ” ซึ่งมีความหมายว่า ความสันติสุข ความโปรดปรานและคำจำเริญแห่งอัลลอฮ์ ﷻ จงมีแต่ท่าน อิสลามยังได้กำชับให้บรรดามุสลิมกล่าวคำทักทายที่เปี่ยมความประเสริฐนี้ทุกครั้งที่เจอกันหรือยามเข้าบ้านอัลลอฮ์ ﷻ ได้ตรัสว่า

﴿...فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَةٌ طَيِّبَةٌ

(النور : الآية 61)

ความว่า:“เมื่อยามใดที่พวกเจ้าจะเข้าบ้านก็จงกล่าวสลามให้กับ(พี่น้องของ)พวกเจ้า เป็นคำทักทายจาก(การชี้แนะของ)อัลลอฮ์ ﷻ อันจำเริญและประเสริฐยิ่ง”

(อันนุร : อายะฮฺ 61)

1.2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวรรณกรรมที่กล่าวถึงสันติภาพ ดังนี้

อิสมาอีลลูตฟี จะปะเกีย(2006:3)ได้อธิบายในหนังสือ อิสลามศาสนาแห่งสันติภาพ ถึงมุมมองหลักของอิสลามว่าด้วยสันติภาพ ทั้งในแง่ของความเชื่อ หลักปฏิบัติ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ และประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างมุสลิมกับผู้ไม่ใช่มุสลิม

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอคำชี้แจงหลายประการเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสันติภาพในอิสลามในมิติต่างๆ ทุกระดับ ทั้งหมดนั้นล้วนเป็นการยืนยันถึงความบริสุทธิ์ของอิสลามที่ประทานลงมาจากพระเจ้าเป็นเจ้าเพื่อให้เป็นศาสนาแห่งสันติภาพ และเป็นการลบล้างข้อกล่าวหาและความเข้าใจผิดของบรรดาผู้ที่ไม่รู้ถึงข้อเท็จจริงของอิสลามว่ามีสันติภาพเป็นแกนหนึ่งของหลักคำสอนอันบริสุทธิ์

ศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล (2003 : 6)ได้อธิบายในหนังสือ มนุษย์กับสันติภาพ ถึงมุมมองหลักว่าด้วย ความขัดแย้งในแง่มุมมองต่างๆ ตั้งแต่รากฐานทางจิตใจ ความเชื่อ ปรัชญาแนวคิด โครงสร้าง ทางสังคม กฎหมาย การเมือง ตลอดจนระบบการศึกษา ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในสาเหตุ ความขัดแย้ง และการใช้วิถีทางปัญญาในการคลี่คลายความขัดแย้งต่างๆ สันติวิธี ตั้งแต่ระดับส่วนบุคคล องค์กร ไปจนถึงระดับประเทศและโลก

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอเกี่ยวกับเชิงทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติ เช่น ทางด้านเรื่องของ จิตใจ ความเชื่อ ปรัชญาแนวคิด โครงสร้างทางสังคม กฎหมาย การเมือง ตลอดจนระบบการศึกษา ซึ่งนำไปสู่ความเข้าใจในสาเหตุความขัดแย้ง และการใช้วิถีทางปัญญาในการคลี่คลายความขัดแย้งต่างๆ โดยสันติ

เครือข่ายผู้หญิงภาคประชาสังคม (2012:16)ได้อธิบายในหนังสือ เสียงของความหวัง เรื่องเล่าผู้หญิงเพื่อกระบวนการสันติภาพชายแดนใต้ ถึงมุมมองหลักว่า เป็นคำให้การของผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พวกเขาเป็นเสียงเงียบที่อยู่เบื้องหลังความรุนแรงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นคนที่ได้รับผลกระทบจากการที่ครอบครัว หรือคนที่ตัวเองรักสูญเสียชีวิต หรือ ไร้อิสรภาพจาก

เหตุการณ์ที่น่าสะพรึงกลัวสำหรับใครก็ตามที่ตกอยู่ในสภาวะเช่นนั้น แต่นี่เป็น เรื่องจริงและเรื่องเล่า จากปากคำของผู้หญิงที่เป็นแม่ เป็นภรรยาและบุตร เป็นลูกของผู้สูญเสีย สิ่งที่เราได้พบเห็นจากเรื่อง เหล่านี้ ก็คือการถูกทำร้ายทางจิตใจอันเนื่องมาจากความสูญเสียในเหตุการณ์ เวลาและสถานที่ที่เป็น จริง เป็นเรื่องเล่าที่น่าสะเทือนใจ

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกของบรรดาสตรี ที่ไม่ได้รับความยุติธรรมจากภาครัฐในการปฏิบัติในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ดอน ปาทานและสุกัลกษณ์ กาญจนขุนดี (2004 : 4) ได้อธิบายในหนังสือ สันติภาพ ในเปลวเพลิง ถึงมุมมองเกี่ยวกับคำถามต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ทำไม ชาวชนนักร้อยคนซึ่งมีเพียงมีดและดาบเป็นอาวุธถึงได้บ่าบั่นพอที่จะวิ่งเข้าหากระสุนของตำรวจ และทหาร ทำไมคำสั่งสอนและการปลุกกระดมของครูสอนศาสนาเพียงไม่กี่คนถึงได้มีอิทธิพลมาก พอที่จะทำให้ชาวชนเหล่านี้วิ่งเข้าหาความตาย และทำไมเจ้าหน้าที่บ้านเมือง โดยเฉพาะตำรวจและ ทหารซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการรักษาความสงบและดูแลความมั่นคงในพื้นที่ถึงได้ปล่อยให้ ความรุนแรงบานปลายได้ถึงระดับนี้

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอ สันติภาพในเปลวเพลิง เป็นผลพวงจาก ความพยายามของทีมข่าวในเครือเดอะเนชั่น ที่จะปะติดปะต่อภาพที่เต็มไปด้วยความสับสนและ ความขัดแย้งเพื่อค้นหาคำตอบต่อคำถามเหล่านี้ โดยให้ข้อมูล บทวิเคราะห์ และความเห็นตลอดจน ความรู้สึกของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านที่สุด เพื่อพยายามจะอธิบายว่าเกิดอะไรขึ้น เพราะเหตุใดจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงได้มีการเช่นฆาไม่เว้นแต่ละวัน ความเข้าใจและความรู้สึกร่วมเป็นก้าว สำคัญที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหอย่างแท้จริง

พวงคราม พันธุ์บุรณะ (1997 : 2) ได้อธิบายในหนังสือ บทเรียนแห่งสันติภาพ ถึง มุมมองเกี่ยวกับนวนิยายแห่งการต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 บนวนการได้เดิน ไปแลนด์ปักหลักต่อต้านนาซีอย่างกล้าหาญกลางป่าลึกเย็นเยือก แม้จะต้องอาศัยในหลุมโพรงใต้ ธรณีท่ามกลางความหนาวเหน็บและหิวโหย แต่หัวใจของเหล่านักรบก็เฝ้ารอด้วยความหวังและ ความเชื่อมั่นในศักดิ์ศรีของมนุษย์ “พวกเขาบังคับให้เราใช้ชีวิตเยี่ยงสัตว์ป่าได้ แต่ไม่อาจบีบบังคับให้ สิ้นหวัง”

รอมฎอน ปันจอร์ (2013 : 3) ได้อธิบายในหนังสือ กระบวนการสันติภาพปาตานีใน บริบทอาเซียน ถึงมุมมองเกี่ยวกับกระบวนการสันติภาพปาตานีในบริบทอาเซียน มีการพูดคุยเรื่อง กระบวนการสันติภาพจากองค์ความรู้และประสบการณ์ในพื้นที่ความขัดแย้งหลายแห่งนั้นทำให้ กรณี “ชายแดนใต้/ปาตานี” สามารถจะเรียนรู้ได้ ซึ่งหนังสือเล่มนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้าง บรรยากาศและทำให้กลิ่นหอมของสันติภาพแรงยิ่งขึ้น

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอ แนวคิดเรื่องพหุวิถีและสหอาณาบริเวณ สำหรับกระบวนการสันติภาพปาตานี และบทบาทของประชาสังคมในกระบวนการสันติภาพ

สิริลักษณ์ จันทรวงศ์(2013:1)ได้อธิบายในหนังสือ กิ่งศตวรรษ ขบวนการสันติภาพ ความจริง เกี่ยวกับกบฏสันติภาพ สำนักทางประวัติศาสตร์ของคนสามรุ่น ถึงมุมมองเกี่ยวกับลักษณะ และแนวทางการเคลื่อนไหวร่วมกระแสไปกับเพื่อนร่วมโลกในทางสากลการณรงค์เรียกร้อง สันติภาพเป็นกระบวนการต่อสู้ที่ยิ่งใหญ่เป็นขบวนการหนึ่งของประชาชนผู้ใฝ่สันติที่ผสมผสานเข้า เป็นเนื้อเดียวกันกับขบวนการต่อสู้ของประชาชนชาวไทยที่รักชาติและประชาธิปไตยในทศวรรษที่ 2490 แต่ถูกคุกคามกวาดล้างจับกุมและคุมขัง เข้าข่าย กบฏในข้อหา กบฏสันติภาพ ยุคเผด็จการ ฟาสซิสต์สมัยนั้น

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย กับกบฏสันติภาพเพื่อต้องการให้เกิดสันติภาพในประเทศไทย

อิสมาอีล ลุดฟี จะปะกียา (2008:1)ได้อธิบายในบทความเรื่อง อัลกุรอาน แหล่ง บังเกิดสันติภาพ ถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประทานอัลกุรอาน เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการ แพร่กระจายสันติภาพให้กับมวลมนุษย และตอบโต้ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับอัลกุรอาน

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่

อิสมาอีล ลุดฟี จะปะกียา (2007:2)ได้อธิบายในบทความเรื่อง หัจญ์มับบรูฮ์ องค์กรวม แห่งศาสนสันติภาพ ถึงภาพรวมของกระบวนการที่จะให้ได้มาซึ่งหัจญ์มับบรูฮ์ อันเป็นความหวังของ บรรดาผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ทุกคน ซึ่งนอกจากจะมีผลตอบแทนเป็นสรวงสวรรค์ในวันอาคิเราะฮ์ (ปรโลก) แล้ว กระบวนการแห่งฮัจญ์มับบรูฮ์ตามคำสอนของอัลกุรอานและสุนนะฮ์³ ยังเป็นภาพรวม แห่งสันติภาพ อันเป็นสาระที่สำคัญยิ่งในศาสนาอิสลาม

จุดเด่นงานเขียนชิ้นนี้อยู่ที่การนำเสนอเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับฮัจญ์มับบรูฮ์ อันหมายถึงฮัจญ์ที่รังสรรค์ความดีงามที่ไม่ผสมผสานอบายมุขทั้งปวง เป็นการประกอบพิธีฮัจญ์ที่ เปี่ยมด้วยคุณธรรมและการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ และเป็นที่ยอมรับของพระองค์ ซึ่งเป็นสุดยอด ปรรณนาของผู้ประกอบพิธีฮัจญ์ทุกคน

1.2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อับดุลลาเต๊ะ สาและ. (2554:3) งานวิจัยเรื่อง สภาพความเป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้ในมหาวิทยาลัยอิสลามยะลา

ผลการศึกษาพบว่า “สภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยอิสลาม ยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน

³ แนวทางศาสนซุนนัหมัหมัด ﷺ

มหาวิทยาลัยอิสลามยะลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และประมวลข้อเสนอแนะ พบว่ามหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอตามความต้องการของตนเอง บุคลากรควรมีการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนงานที่ร่วมกันคิดอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการคิดสามารถลำดับความสำคัญได้ ควรมีการกำหนดควมวิสัยทัศน์ร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมแสดงออกทางความคิดและการปฏิบัติอย่างมีระบอบ”

ถ้วน โษะ มือกะหามะ.(2554 : 4)งานวิจัยเรื่อง แนวโน้มการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยอิสลามยะลาในทศวรรษหน้าระหว่าง พ.ศ. 2555 -2564

ผลการศึกษาพบว่า “แนวโน้มการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยอิสลามยะลาในทศวรรษหน้าระหว่าง พ.ศ. 2555-2564 หลักสูตรควรมีการบูรณาการกับวิถีชีวิตจริงและการนำไปประยุกต์ใช้กับท้องถิ่น สังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจตามบริบทของประชาคมอาเซียนและสอดคล้องกับกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์ควรจะเข้าใจว่าการบริการวิชาการให้กับผู้อื่นและสังคมยิ่งมากเพียงใด ยิ่งมีผลบุญมากยิ่งขึ้น ควรจะเข้าใจว่าการศึกษาอิสลามที่ครบสมบูรณ์ในทุกมิติคือการศึกษาที่ไม่แยกกันระหว่างศาสตร์ศาสนาและศาสตร์วิชาการอื่นๆ ควรจะเข้าใจว่าการบูรณาการศาสตร์อิสลามไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นแก่นแท้ของหลักการเรียนการสอนอิสลามที่แท้จริงและดั้งเดิม และควรจะเป็นอาจารย์ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม จริงจังและจริงจังในการถ่ายทอดความรู้และองค์ความรู้โดยยึดหลักและประพุดิตนในอิสลามเหมาะสมกับวิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ นักศึกษาควรจะเข้าใจว่าทุกกิจการงานล้วนเป็นการกระทำที่ดี (อามัลศอลิฮฺ) ควรจะเป็นผู้ที่มีจิตอาสาในสาขาวิชาชีพที่ปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมและตระหนักถึงความจำเป็นของผู้รู้ในการชี้นำสังคมให้ปฏิบัติตามอิสลามและเผยแผ่ความเมตตาธรรมให้กระจายไปทั่วทุกแห่งในสังคม ประเทศชาติและสากลโลก กิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดในรูปแบบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก กล้าคิดกล้าทำ กล้าตัดสินใจ มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ พัฒนาทักษะความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงและสังคมอย่างสันติสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการบูรณาการอิสลามเข้ากับทุกรายวิชาใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและภูมิปัญญาเชื่อมโยงกับชุมชนและร่วมมือกับเครือข่ายภายนอกอย่างเป็นระบบ และควรนำโจทย์ปัญหาจากท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับเนื้อหาในห้องเรียนเพื่อต่อยอดกับเนื้อหาต่างๆในรายวิชาอื่นๆได้ ส่วนด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนควรมีการพัฒนาโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย มีการลงทุนด้านการเรียนการศึกษาโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Education) และการดำเนินธุรกิจโดยใช้สื่อ

อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) กระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนและสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษาและการวัดผลและการประเมินผลควรเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในด้านจิตใจควบคู่กับความรู้ความสามารถตามกรอบมาตรฐานของประกันคุณภาพการศึกษา และควรทำเป็นระบบ ที่มีความเที่ยงตรงยุติธรรม มีมาตรฐานที่ชัดเจนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ

พิรยुทธ โอรพันท์.(2555:10)งานวิจัยเรื่องการศึกษาความหมายวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ของชาวมลายูปัตตานี ประวัติราชอาณาจักรมลายูปัตตานี

ผลการศึกษาพบว่า “มโนทัศน์ที่สำคัญในงานวิจัยและนำไปสู่การสื่อความหมายของตัวบทในมิติของอำนาจ วัฒนธรรม และการสื่อสาร ทั้งสิ้น 8 มโนทัศน์ ได้แก่ความรู้สึกรู้สึกเป็นเจ้าของดินแดน ความเจริญรุ่งเรือง ความชอบธรรมของผู้ปกครอง การยอมรับที่มีต่ออำนาจรัฐ ความเป็นมิตรและศัตรูต่อกัน ความยุติธรรม ความเป็นพวกพ้องเดียวกันและเสรีภาพในการแสดงออก ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่ผู้คนที่มิเชื่อสายมลายูปัตตานีรู้สึกและต้องการเรียกร้องเพื่อให้ได้กลับคืนมา”

ชนินท์ทริธา ณ ถลาง และคณะ.(2553:110)งานวิจัยเรื่องการเจรจาและการรักษาสันติภาพในอาเซียน : บทเรียนสำหรับกรณีสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย”

ผลการศึกษาพบว่า “ความเป็นไปได้ที่จะสร้างสันติภาพหรือกระบวนการเจรจาสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมายดังกล่าวก็ด้วยเหตุผล คือ อุปสรรคทางด้านบรรดากลุ่มเคลื่อนไหวในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีจำนวนมากและมีเป้าหมายที่ต่างกัน ส่วนในด้านของรัฐบาล รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและผู้นำของประเทศบ่อยครั้งส่งผลให้การดำเนินนโยบายไม่ชัดเจน นอกจากนี้ สิ่งที่รัฐบาลชุดปัจจุบันนี้จะใช้วิธีการเมืองนำการทหารมาใช้ในการแก้ปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้แต่ในทางปฏิบัติแล้วทหารยังมีอำนาจเต็มทั้งในการปราบปรามความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และที่สำคัญคือปัญหาความขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่มีตัวกลางที่มีความชอบธรรมที่จะเข้ามาในกระบวนการเจรจาต่อความขัดแย้งดังกล่าว”

อาหะมะกอชี กาซอ และคณะ.(2556:บทคัดย่อ)งานวิจัยเรื่องความรุนแรงในครอบครัวมุสลิม ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา : ศึกษาสาเหตุและวิธีการแก้ไข”

ผลการศึกษาพบว่า “ความรุนแรงของครอบครัวมุสลิมในพื้นที่ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ยังเกิดขึ้นจากการทะเลาะวิวาทกันระหว่างสามีกับการขอย่างบ่อยครั้ง ถึงขนาดต้องหย่าร้างกัน เพราะฝ่ายภรรยาเข้าใจว่าเธอไม่ได้รับความยุติธรรมตามหลักการของศาสนาจากฝ่ายสามี ส่วนสาเหตุเกิดจากสามีภรรยาขาดการศึกษาและไม่รู้ถึงความพร้อมของตนในการสร้างและจัดการครอบครัวให้ดี มีสุขได้ จนเกิดข้อบกพร่องในหน้าที่ต่างๆ ทั้งฝ่ายสามีและภรรยา เช่น สามีไม่ให้ค่า

เลี้ยงชีพแก่ภรรยา และภรรยาไม่ดูแลเอาใจใส่ภายในครอบครัว และวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ ผู้ถูกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวนั้นมีสิทธิได้รับการรักษาจากแพทย์ที่โรงพยาบาล จะมีการ บันเทิงข้อตกลงระหว่างผู้กระทำความรุนแรงและผู้ถูกระทำความรุนแรงต่อพนักงานตำรวจและให้ นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยาเป็นผู้ดูแลบำบัดฟื้นฟูในด้านจิตใจมีที่פקให้ผู้ถูกระทำความ รุนแรง”

กรกฎ ทองชะโชค และคณะ.(2555:บทคัดย่อ)งานวิจัยเรื่องอุปสรรคในการให้ ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายด้านทรัพย์สินจากความรุนแรงตามกฎหมายในจังหวัด ชายแดนภาคใต้”

ผลการศึกษาพบว่า “ความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับนั้น สมควรที่จะมีการเยียวยา แก้ไขให้ได้มากที่สุด แต่ด้วยเหตุผลในเรื่องอุปสรรคของปัญหาการขาดใช้ค่าสินไหมทดแทนของ ผู้กระทำความผิดดังกล่าว ภาระหน้าที่ในการเยียวยาจึงควรตกอยู่กับหน่วยงานภาครัฐ ให้แก่ ผู้เสียหายแทนผู้กระทำความผิดนอกเหนือไปจากการลงโทษทางอาญาแก่ผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่แห่งนี้ ส่งผลต่อ ประชาชนผู้บริสุทธิ์ในการอยู่อาศัยในพื้นที่อันเนื่องจากภาครัฐไม่สามารถดูแลความสงบสุขของ ประชาชนในพื้นที่ได้ ทำให้เกิดผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ จึงทำให้รัฐต้องรับผิดชอบต่อประชาชนผู้ ได้รับความเดือดร้อน จากการช่วยเหลือเยียวยาความเสียหายต่อทรัพย์สินแก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ใน พื้นที่ทำให้เห็นได้ว่า การเยียวยาเป็นเพียงมติดิเคอร์รัฐมนตรีที่ไม่มีความชัดเจนแน่นอนจะขึ้นอยู่กับ นโยบายของรัฐบาลแต่ละยุคสมัยเท่านั้น”

1.2.2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาท

(ก) ความหมายของบทบาท

บทบาท ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า (role) เป็นเรื่องของพฤติกรรมและหน้าที่ ความรับผิดชอบ (function) เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่า เมื่อบุคคลดำรงตำแหน่งใด ก็ควรแสดง พฤติกรรมให้ตรง และเหมาะสมกับหน้าที่ ความรับผิดชอบนั้น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ คำว่า บทบาท หรือ (role) ไว้ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542,2546 : 602)ให้ความหมายของบทบาทไว้ว่า บทบาทหรือ (role) หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู เป็นต้น

สุชา จันทร์เอมและสุรางค์ จันทร์เอม (2520:46) ได้ให้ความหมายว่า “บทบาท” หมายถึง สิ่งทีบุคคลในสภาพต่างๆ พึงกระทำ นั่นคือ เมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ในสภาพ ใดๆแล้วบุคคลในสภาพนั้นๆจะต้องประพฤติหรือปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนด

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522:47) ได้อธิบายความหมายของบทบาทว่า “บทบาท” หมายถึงสิทธิที่ก่อให้เกิดหน้าที่ตามมามีฉะนั้นมนุษย์ทุกคนที่จำเป็นต้องการใช้สิทธิด้านต่างๆ สิ่งที่จะตามมาก็คือหน้าที่ โดยจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามนัยของสิทธิที่ได้รับบรรดาสิทธิและหน้าที่ที่สมาชิกในสังคมจะต้องถือปฏิบัติ คือบทบาทนั่นเอง

อุทัย หิรัญ โท (2526:197-198) ได้อธิบายว่า “บทบาท” หมายถึงหน้าที่ (Function) หรือพฤติกรรมอันพึงคาดหมาย (Expected Behavior) ของบุคคลแต่ละคนในกลุ่มหรือในสังคมหนึ่งๆ หน้าที่หรือพฤติกรรมดังกล่าว โดยปกติเป็นสิ่งที่กลุ่มคนหรือสังคมนั้นกำหนดขึ้น ฉะนั้นบทบาทจึงเป็นแบบแห่งความประพฤติในสถานะหนึ่งที่พึงต่อบุคคลอื่นในอีกสถานะหนึ่งในสังคมเดียวกัน เช่น แพทย์ย่อมมีหน้าที่ในการรักษาพยาบาลคนไข้ แม้วิธีในการรักษาหรือปฏิบัติต่อบุคคลอื่นจะผิดแผกและแตกต่างกัน แต่แพทย์ต้องทำหน้าที่ของแพทย์คือรักษาคคนไข้นั้นเอง และการที่แพทย์ต้องรักษาคคนไข้นี้เอง คือ บทบาทที่สังคมคาดหวังจากแพทย์

เกษรชัย และหิม (2546 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของบทบาทว่า “บทบาท” คือแบบแห่งปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ บทบาทของบุคคลในสถานะอย่างหนึ่งที่มีต่อบุคคลในอีกสถานะหนึ่งย่อมไม่เหมือนกัน เพราะแบบแห่งปฏิสัมพันธ์นั้นย่อมแตกต่างกัน เช่น บทบาทของสามีที่มีต่อภรรยาย่อมแตกต่างกับบทบาทของภรรยาที่มีต่อสามี หรือบทบาทของบิดาที่มีต่อลูกย่อมแตกต่างกับบทบาทของลูกที่มีต่อบิดา ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าสถานภาพคือตัวกำหนดบทบาทของบุคคลในสังคมไม่ว่าจะเป็นสถานภาพทางเพศ สถานภาพทางอายุ สถานภาพทางอาชีพ เป็นต้น

เจ้หม่อมดสัน เจ้ฮูมา (2545:10) กล่าวสรุปว่าบทบาทคือ สิ่งที่มีผู้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งของสังคมได้กำหนดให้แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด โดยบุคคลในตำแหน่งนั้นจะมีหน้าที่หรือเงื่อนไขที่ต้องกระทำและได้สิทธิที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นๆ รวมทั้งความคาดหวังของชุมชนในสังคมที่มุ่งหวังให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้กระทำ

สุพัตรา สุภาพ (2540:8) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาท คือ การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) ซึ่งมนุษย์แต่ละคนจะมีหลายบทบาท และแต่ละบทบาทจะมีความสมบูรณ์หรือสมดุลกันพอควร นอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้ว่า บทบาทจะกำหนดความรับผิดชอบของงานต่างๆ ที่ปฏิบัติ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

งามพิศ สัตย์สงวน(2547:12) ได้ให้ความหมายไว้ว่าบทบาทหมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลหนึ่งคาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคม เพื่อทำให้ผู้สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างทางสังคมได้ รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นได้

สรุปได้ว่า บทบาท หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติในฐานะตำแหน่งทาง องค์กรที่กฎหมายกำหนดและสังคมคาดหวังในบทบาทดังกล่าว ซึ่งหน้าที่ที่มาพร้อมกับตำแหน่ง นั้นจะมีความแตกต่างกันตามสถานภาพที่ดำรงอยู่

(ข) แนวคิดและทฤษฎีบทบาท

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทนี้ ส่วนใหญ่แล้วมักจะพิจารณาในด้านทาง สังคมศาสตร์และจิตวิทยา ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาพิจารณาพอสังเขป ดังนี้

ทิตยา สุวรรณชฎ (2510 : 4) กล่าวว่า บทบาทเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูก กำหนดโดยฐานะตำแหน่ง ซึ่งบทบาทดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) บทบาทตามอุดมคติ (Idea Role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางสังคม ควรปฏิบัติ

(2) บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual Role) หรือบทบาทที่ผู้ดำรงตำแหน่งทาง สังคมต้องปฏิบัติจริงโดยเขากล่าวว่า “บทบาทที่ปฏิบัติจริง” นี้เป็นผลรวมของ

- บทบาทตามอุดมคติ
- บุคลิกภาพของผู้ดำรงตำแหน่ง
- อารมณ์ขณะแสดงบทบาทและอุปกรณ์ของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่
- ปฏิกริยาของผู้เกี่ยวข้อง

สงวนศรี วิรัชยา (2527 : 23-24) กล่าวว่าถ้าจะพิจารณาให้ลึกซึ่งจะพบบทบาทอยู่ 5 ลักษณะคือ

(1) บทบาทตามที่กำหนด หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่ม หรือองค์กรกำหนดไว้ ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่ม หรือองค์กรนั้น

(2) บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังว่าอยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ

(3) บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่ บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่

(4) บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือ แสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ใน ตำแหน่ง

(5) บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งมักจะเลือกรับรู้ และรับรู้ที่ผิดไปจากความเป็นจริงได้

ทิตยา สุวรรณชฎ (2527:43) ก็ได้กล่าวสรุปว่าฐานะตำแหน่งและบทบาททางสังคมไว้ ดังนี้ คือ

- (1) มีสภาพ อยู่จริงในสังคม (Status) และมีอยู่ก่อนที่ตัวคนจะเข้าไปครอง
- (2) มีบทบาทที่ควรจะเป็น (Ought-to be Role) ประจำอยู่ในแต่ละตำแหน่ง
- (3) วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมนั้นๆ เป็นส่วนหนึ่งซึ่งสำคัญใน

การกำหนดฐานะตำแหน่งและบทบาทที่ควรจะเป็น

- การที่คนเราจะทราบถึงฐานะตำแหน่งและบทบาทนั้น ได้มาจากสังคมการณ์ (Socialization) ในสังคมนั้นๆ

- บทบาทที่ควรจะเป็น ไม่แน่นอนเสมอว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริงๆ ของคนที่ครอบฐานะตำแหน่งอื่นๆ เพราะพฤติกรรมจริงๆ นั้นเป็นผลของปฏิกิริยาของคนที่ครอบฐานะตำแหน่งที่มีต่อบทบาทที่ควรจะเป็น บุคลิกภาพของตนเองและบุคลิกภาพของผู้อื่นที่เข้ามาร่วมในพฤติกรรมและเครื่องกระตุ้น (Stimulus) ที่มีอยู่ในเวลาที่เกิดการติดต่อทางสังคม

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2522:39) ยังกล่าวถึงบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงไว้ว่า บุคคลย่อมแสดงบทบาทตามสิทธิและหน้าที่ตามสถานภาพ ซึ่งการแสดงบทบาทดังกล่าวแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

- (1) บทบาทตามความคาดหวังหรือบทบาทที่คาดหวัง เป็นบทบาทที่แสดงความคาดหวัง
- (2) บทบาทตามลักษณะการรับรู้ เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพจะรับรู้ว่าจะตนเองควรมีบทบาทอย่างไร หรือ คาดหวังว่าตัวเองควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร
- (3) บทบาทที่เป็นจริง เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง ซึ่งอาจเป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังและตนเองคาดหวัง

สรุปแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าบทบาทต่างๆ ถูกกำหนดควบคู่กับสภาพ ดังนั้นบทบาทจึงเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่ถูกกำหนดโดยฐานะและตำแหน่ง ซึ่งคนในองค์กรย่อมมีฐานะและตำแหน่งที่แตกต่างกัน ตำแหน่งที่คนได้รับมาเป็นตัวกำหนดให้แสดงบทบาทนั้นๆ และที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์การย่อมมีความคาดหวังต่อการแสดงบทบาทให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับมา

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” มีดังต่อไปนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาความหมายและความสำคัญของสันติภาพในอิสลามและทั่วไป

1.3.2 เพื่อศึกษานโยบายของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพ

1.3.3 เพื่อศึกษาบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ความสำคัญของการวิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” มีดังต่อไปนี้

1.4.1 สามารถเข้าใจความหมายและความสำคัญของสันติภาพในอิสลามและทั่วไปได้

1.4.2 สามารถรู้ถึงนโยบายของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพ

1.4.3 สามารถเข้าใจบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้

1.4.4 สามารถเพิ่มประสบการณ์ในการวิจัยของผู้วิจัย

1.4.5 เป็นข้อมูลความรู้ใหม่สำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในโอกาสต่อไป

1.4.6 สามารถนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสันติภาพ ให้เกิดขึ้นจริงหรือเป็นแนวทางในการสร้างสันติภาพให้กับองค์กรอื่นๆ ที่สนใจได้

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” นี้ผู้วิจัยได้วางขอบเขตการศึกษาไว้ 2 ด้านดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา มีดังนี้

1.5.1.1 ศึกษาความหมายและความสำคัญของสันติภาพในอิสลามและทั่วไป

1.5.1.2 ศึกษา นโยบายของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพ

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

1.5.2.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูง บุคลากรและนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ปีการศึกษา พ.ศ. 2557 จำนวนทั้งสิ้น 4,502 คน (ที่มา: กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี : 2557)

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทั่วไป ในมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ปีการศึกษา พ.ศ. 2557 จำนวน 372 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี มีจำนวนทั้งสิ้น 5 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเจาะจงตามรายบุคคลดังต่อไปนี้

- (ก) อธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา
- (ข) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ นายมัสลัน มาหะมะ
- (ค) รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร นายซาฟีอี บารู
- (ง) รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ดร.อัลดุลลอฮ์นุรดีน ดากอฮา

ฮา

- (จ) ผู้อำนวยการสถาบันอิสลาม นายมุฮัมมัดนาเซอร์ หะบาแย

กลุ่มที่สอง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด จำนวน 367 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, อ้างใน ชีรุติ เอกะกุล, 1973:725) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากจำนวนบุคลากรมหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย $n =$ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

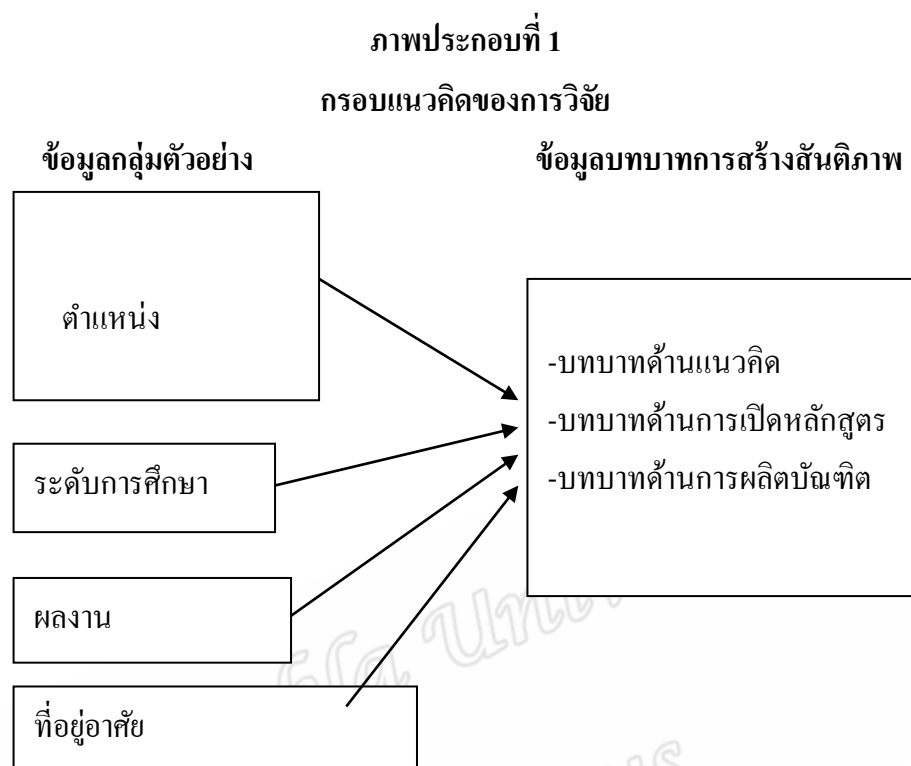
$N =$ จำนวนบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด

$e =$ ระดับความคลาดเคลื่อนที่กำหนด (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ที่ $e = 0.05$)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{4,502}{1 + 4,502(0.05)^2} \\ &= 367.360 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 367 คน

1.5.3 กรอบแนวคิด

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” ผู้ทำการวิจัยมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1.6.1 การปริวรรตอักษรอาหรับเป็นอักษรไทยใช้กฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และการปริวรรตอักษรอาหรับเป็นอักษรอังกฤษใช้กฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยห้องสมุดประเทศสหรัฐอเมริกา)

1.6.2 การแปลความหมายอะฮ์ลุลกุรอาน ผู้วิจัยจะยึดพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทยของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย ซึ่งพิมพ์เผยแพร่โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอานเป็นหลักในการแปลและจากบรรดานักตีพิมพ์ลิรต่างๆ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” ผู้ทำการวิจัยมีนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

บทบาท คือพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารและ อาจารย์ ของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

สันติภาพ คือ ความสงบสุขในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความร่วมมือ ความรู้สึกที่ว่าคุณคนในสังคมอยู่ด้วยกันอย่างไม่หวาดระแวงมีความมิตรไมตรีต่อกัน ความเกลียดชังให้ผลเป็นทุกข์ ความรักให้ผลเป็นสุข เมื่อเราเชื่อว่าสันติภาพเป็นสิ่งที่อยู่ข้างใน อยู่ตรงกลางจิตใจ เราต้องตัดสินใจว่าต้องการให้พื้นที่ข้างในจิตใจของเราเป็นพื้นที่ของความเกลียดชัง หรือความรักมนุษย์ทุกคนน่าจะตัดสินใจเลือกได้

สุนนะฮ์ คือ สิ่งที่สืบทอดจากท่านนบี ﷺ ทั้งเป็นคำพูด การกระทำ การยอมรับ กิริยามารยาท คุณสมบัติ และชีวประวัติก่อนการถูกแต่งตั้งเป็นนบี ﷺ หรือหลังจากนั้น ศาสนทูตที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างตามบทบัญญัติของอัลลอฮ์ ﷻ กับทำการเผยแพร่บทบัญญัตินั้นแก่มนุษย์ชาติ

เศาะหาบะฮ์ คือ บุคคลที่เคยพบกับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ในขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ โดยผู้พบเห็นนั้นเป็นมุสลิมและได้เสียชีวิตในสภาพมุสลิมหากเป็นสตรีเรียกว่า เศาะหาบียะฮ์

อูลมะฮ์ คือ มาจากคำว่า“อาลิม” ซึ่งหมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ผู้คงแก่เรียน นักปราชญ์ อาลิมเป็นรูปเอกพจน์ อุลามาฮ์เป็นรูปพหูพจน์

มุสลิม คือ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามตามรากศัพท์หมายถึงผู้ที่ยอมจำนนต่อพระประสงค์ของพระเจ้าโดยสิ้นเชิง

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี คือ สถาบันการศึกษาอิสลามแห่งหนึ่งในทางภาคใต้ของประเทศไทย ตั้งอยู่ที่บ้านปารามิแด ตำบลบุคิ อำเภอเมืองจังหวัดยะลา บนเนื้อที่ 43 ไร่ ปัจจุบันย้ายมาตั้งที่หมู่บ้านโสร่ง ตำบลเขาตวม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ดินแดนส่วนหนึ่งทางตอนใต้ของไทย ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษ มีเอกลักษณ์เฉพาะทางสังคม วัฒนธรรม และศาสนาที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศ ประกอบกับพื้นที่นี้อยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีสภาพสังคมวัฒนธรรม และศาสนาเดียวกัน และมีที่มาจากกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน คือ เชื้อสายมาเลย์จึงมีความรู้สึกในตนเองว่าแปลกแยก

1.8 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1.8.1 เครื่องหมาย ﴿ ... ﴾ วงเล็บดอกไม้ม ใช้สำหรับอ้างการอัลกุรอาน

1.8.2 เครื่องหมาย “...” เป็นเครื่องหมายที่ใช้สำหรับการแปลความหมายของอัลกุรอานและอัลหะดีษ ตลอดจนคำพูดของนักวิชาการที่นำมาอ้างอิง

1.8.3 ((...)) วงเล็บปีกกู่ ใช้สำหรับตัวบทอัลหะดีษ

1.8.4 (...) วงเล็บเดี่ยว ใช้สำหรับการเขียนอ้างอิงและการอธิบายศัพท์ที่สำคัญ

1.8.5 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “สุบหานะฮฺวะตะอะลา” ซึ่งมีความหมายว่า “พระองค์ทรงมหาบริสุทธิ์และสูงส่งยิ่ง” เป็นคำที่มุสลิมใช้กล่าวยกย่องและสรรเสริญพระองค์อัลลอฮฺ ๕ หลังจากที่ได้เอนามพระองค์

1.8.6 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับที่มาจากคำว่า “คือลลัลลอฮฺ อะลัฮฺ วะสัลลัม” ซึ่งมีความหมายว่า “ขออัลลอฮฺ ๕ ทรงประทานความจำเริญและความสันติแก่ท่าน” เป็นคำที่มุสลิมใช้หลังจากได้มีการกล่าวถึงนบีมุหัมมัด ๕

1.8.7 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับ มาจากคำว่า “อะลัฮฺฮิสสะลาม” หมายถึง ขออัลลอฮฺ ๕ ทรงประทานความสันติแก่ท่าน เป็นคำที่ใช้หลังจากได้มีการกล่าวถึงท่านนบีหรือเราะสูลท่านอื่น ยกเว้นนบีมุหัมมัด ๕ หลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.8.8 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับ มาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮฺอันฮฺ” หมายถึง “ขออัลลอฮฺ ๕ ทรงโปรดปรานแก่เขา” จะเขียนต่อท้ายเศาะหาบะฮฺทุกครั้งหลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.8.9 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับ มาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮฺอันฮฺ” หมายถึง “ขออัลลอฮฺ ๕ ทรงโปรดปรานแก่นาง” จะเขียนต่อท้ายเศาะหาบียะฮฺทุกครั้งหลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.8.10 สัญลักษณ์ ๕ เป็นภาษาอาหรับ มาจากคำว่า “เราะฎียัลลอฮฺอันฮฺมา” หมายถึง “ขออัลลอฮฺ ๕ ทรงโปรดปรานแก่เขาทั้งสอง” จะเขียนต่อท้ายเศาะหาบะฮฺหรือเศาะหาบียะฮฺ จำนวนสองท่านทุกครั้งหลังจากที่มีการกล่าวถึง

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.9.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.9.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูง บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ปีการศึกษา พ.ศ. 2557 จำนวน 4,502 คน

1.9.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทั่วไปในมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ปีการศึกษา พ.ศ. 2557 จำนวน 372 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี มีจำนวนทั้งสิ้น 5 คน คัดเลือกโดยใช้วิธีการเจาะจงตามรายบุคคลดังต่อไปนี้

(ก) อธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา

(ข) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ นายมัสนัน มาหะมะ

(ค) รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร นายซาฟีอี บารู

(ง) รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา ดร.อัลดุลลอฮ์นุรดิน ดากอฮา

(จ) ผู้อำนวยการสถาบันอิสลาม นายมุฮัมมัดนาเซอร์ หะบาเย

กลุ่มที่สอง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด จำนวน 367 คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, อ้างใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 1973 : 725) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากจำนวนบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนบุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีทั้งหมด

e = ระดับความคลาดเคลื่อนที่กำหนด (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ที่ $e = 0.05$)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{4,502}{1 + 4,502(0.05)^2} \\ &= 367.360 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ 367 คน ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรและนักศึกษาในหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี

หน่วยงาน	ประชากร	
	บุคลากร	นักศึกษา
1.สำนักงานอธิการบดี	2	-
2.สำนักงานบริการการศึกษา	10	-
3.สำนักงานพัฒนาศักยภาพนักศึกษา	2	-
4.สำนักงานส่งเสริมการวิจัยและเขียนตำรา	2	-
5.สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา	2	-

ตารางที่ 1 จำนวนบุคลากรและนักศึกษาในหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี(ต่อ)

หน่วยงาน	ประชากร	
	บุคลากร	นักศึกษา
6.สำนักงานสถาบันอิสลาม	2	-
7.สำนักงานวิทยบริการ	10	-
8.บัณฑิตวิทยาลัย	2	-
9.คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์	15	70
10.คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์	15	70
11.คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10	70
12.คณะศึกษาศาสตร์	12	70
13.ศูนย์ศึกษาอัลกุรอาน	3	-
รวม	87	280
รวมทั้งหมด		367

(ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี : 2557)

1.9.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ คือใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูล และแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.9.3 เครื่องมือในการวิจัย

1.9.3.1 แบบของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(ก) แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มที่ 2 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านต่างๆ 3 ด้าน

- (1) ด้านแนวคิดของผู้บริหารมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
- (2) ด้านเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
- (3) ด้านการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ก) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มที่ 1 เกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีกับการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.9.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1.9.4.1. การสร้างแบบสอบถาม

(ก) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

(ข) กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมของบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 3 ด้าน 1) ด้านแนวคิดของผู้บริหารมหาวิทยาลัย 2) ด้านการเปิดหลักสูตรของมหาวิทยาลัย 3) ด้านการผลิตบัณฑิต แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

(ค) ร่างแบบสอบถามเพื่อขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งมีการตรวจและแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

(ง) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (ดูภาคผนวก) เพื่อแก้ไขตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือพิจารณาข้อความที่สร้างขึ้นว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 116-117) ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความสอดคล้อง

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้อง

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้อง

ซึ่งผลปรากฏว่ามีจำนวนข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 จำนวน 5 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดออกเรียบร้อยแล้ว เนื่องจากข้อคำถามมีประเด็นที่ซ้ำซ้อนกัน

(จ) นำเป็นสอบถามที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่จะศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อนำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงคุณภาพของแบบสอบถาม

(ฉ) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

1.9.4.2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

(ก) การสร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับประเด็นของข้อคำถามในแบบสอบถามปลายเปิด ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นที่จะเก็บรายละเอียดและคำอธิบายเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้มากที่สุด

(ข) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาแนวคิดที่ได้มาสร้างแบบสัมภาษณ์

(ค) จัดทำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง โดยกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทั้ง 3 ด้าน ด้านแนวคิดของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและด้านการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ

(ง) นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(จ) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงข้อคำถามแล้วจึงนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง

1.9.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.9.5.1 เก็บข้อมูลความรู้จากเอกสาร โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จากแหล่งเอกสารต่างๆ

1.9.5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ตามขั้นตอนดังนี้

(ก) ลงพื้นที่ประสานงานกับตัวแทนคณะบริหารของมหาวิทยาลัยเพื่อกำหนดผู้จะให้การสัมภาษณ์พร้อมนัดแนะวันเวลาในการสัมภาษณ์และสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

(ข) สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี เกี่ยวกับนโยบายและบทบาทในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนใต้

(ค) ผู้วิจัยและนักวิจัยช่วยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีในการสร้างสันติภาพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ โดยผู้วิจัยและนักวิจัยจะช่วยสอบถามแบบตัวต่อตัวและใช้ภาษามลายูในการสอบถาม (สำหรับบุคคลที่ไม่คล่องในภาษาไทย)

(ง) นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.9.6 การจัดทำของข้อมูล

1.9.6.1 นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแหล่งเอกสารต่างๆ มาศึกษาและสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตที่กำหนดไว้

1.9.6.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ที่ได้จัดบันทึกและจากการบันทึกโดยการอัดเสียงไว้มาถอดข้อความด้วยวิธีสรุปสาระสำคัญตามขอบเขตด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้

1.9.6.3 นำข้อมูลตามข้อ 1.9.6.1 และข้อ 1.9.6.2 มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

1.9.6.4 นำข้อมูลตามข้อ 1.9.6.1 ข้อ 1.9.6.2 และข้อ 1.9.6.3 มาศึกษาวิเคราะห์ตามขอบเขตด้านเนื้อหา

1.9.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.9.7.1 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยฟาฏอนีมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความคล้ายคลึงกันแล้วนำมาอธิบายเชิงพรรณนา

1.9.7.1 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS13.0 FOR WINDOWS โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mcan) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบายข้อมูลของแบบสอบถามในแต่ละด้านและหาค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมายดังนี้

1.00-1.50 หมายถึง มีบทบาทในการสร้างสันติภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.51-2.50 หมายถึง มีบทบาทในการสร้างสันติภาพอยู่ในระดับน้อย

2.51-3.50 หมายถึง มีบทบาทในการสร้างสันติภาพอยู่ในระดับปานกลาง

3.51-4.50 หมายถึง มีบทบาทในการสร้างสันติภาพอยู่ในระดับมาก

4.51-5.50 หมายถึง มีบทบาทในการสร้างสันติภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

1.9.7.1 นำข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามมาวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างหรือไม่? อย่างไร?

Prince of Songkla University
Pattani Campus